

**SUOMALAINEN
HYVINVOINTIMALLI
VOIDAAN SÄILYTTÄÄ
SITÄ UUDISTAEN.**

**OIKEUDENMUKAINEN JA
KANNUSTAVA VEROTUS**

**VEROPOLITIIKKALLA
LUODAAN KASVUA,
TYÖLLISYYTTÄ JA
OIKEUDENMUKAISUUTTA.**

**HARMAA TALOUS
RAPAUTTAA HYVINVOINTIA
JA SEN RAHOITUSTA.**

Suomi tarvitsee riittävät verotulot

STTK:lle tärkeää on tasainen tulonjako

Seuraava hallitus aloittaa työnsä tilanteessa, jossa Suomen kasvu- ja työllisyysnäkymät ovat heikot. Tulevalla vaalikaudella veropolitiikassa on kyettävä yhdistämään julkisten palveluiden riittävä rahoitus, taloudellisen kasvun-, tuottavuuden ja työllisyyden tukeminen sekä kestävä kehitys.

Suomi on toipunut finanssikriisistä hitaasti ja bruttokansantuote yltää kriisiä edeltäneelle tasolle arvioiden mukaan vasta vuonna 2018. Valtio ja kunnat ovat pitäneet yllä hyvinvointiyhteiskunnan palveluita ja etuuksia velkaantumalla. Veroaste on noussut 44 prosenttiin. Suomalainen yhteiskuntamalli tarvitsee toimiakseen riittävät verotulot. STTK haluaa kehittää pohjoismaiseen malliin kuuluvia laajoja ja kaikille suunnattuja, julkiseen tuotantoon perustuvia hyvinvointipalveluja.

STTK:n mielestä julkisen talouden tasapaino pitää löytää ensisijaisesti talouskasvua ja työllisyyttä vahvistamalla. Työurien pidentäminen ja kuntien menokehityksen hillitseminen ovat julkistalouden tasapainottamisessa tärkeitä työvälineitä. Julkiset palvelut pitää tuottaa fiksusti ja vaikuttavasti.

” Haluamme kehittää pohjoismaiseen malliin kuuluvia, laajoja ja kaikille suunnattuja hyvinvointipalveluja.

STTK:lle tärkeää on tasainen tulonjako sekä toimiva sosiaalinen liikkuvuus. Voimakkaat tulo- ja varallisuuserot ovat kasvun este. Verojärjestelmää on kehitettävä oikeudenmukaisesti ja veronmaksukyky huomioiden.

Eri maiden välinen vertailu vaikeaa

Verotuksen kokonaistasovertailut eri maiden välillä ovat ongelmallisia, koska verojärjestelmät poikkeavat merkittävästi toisistaan. Vertailut kuvaavat vain julkisen sektorin tuloja, tai suurta osaa niistä, mutta eivät menoja tai niiden käyttötarkoitusta.

Veroastetta tärkeämpi kysymys on kuinka kerätyt veroerot käytetään. Jos ne käytetään kasvua ja työllisyyttä tukevalla tavalla, korkea veroaste ei ole kasvun este.

Suomen veroaste 1975-2013

* Ennakkotieto

Lähde: Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus

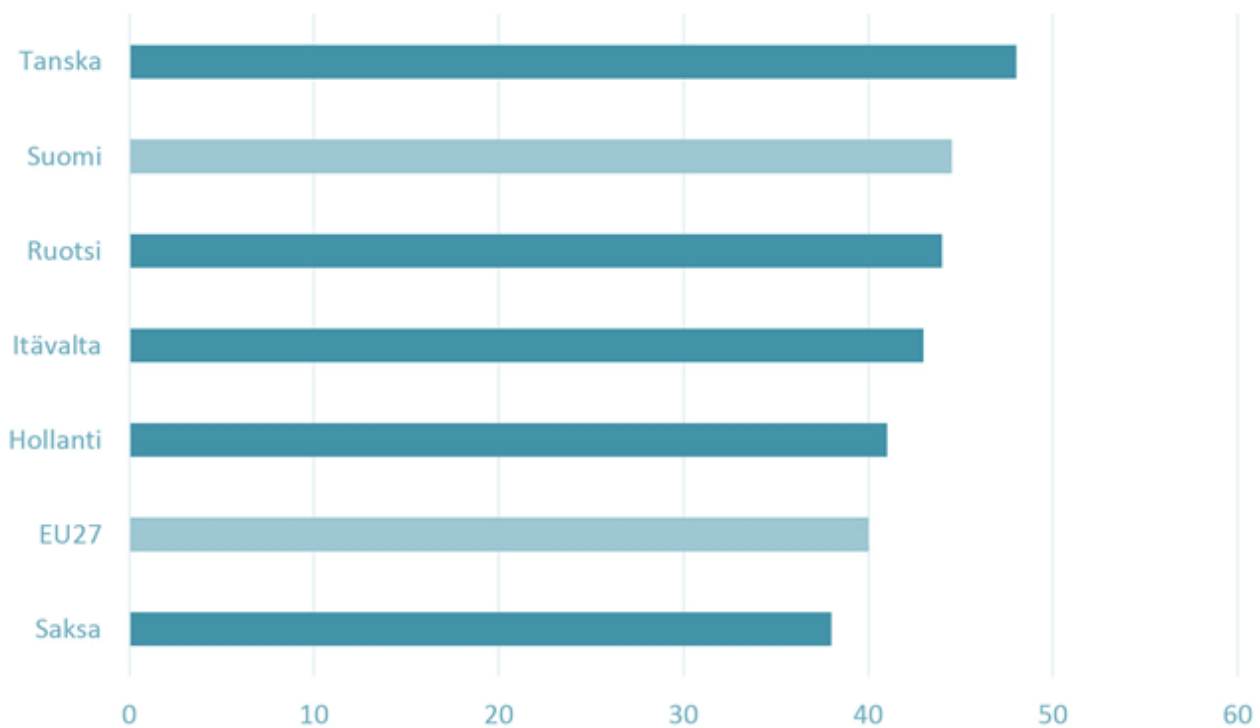
Veroasteen laskuun ei ole varaa

Lähivuosina meillä ei ole varaa laskea veroastetta merkittävästi, jos haluamme turvata hyvinvointipalveluiden ja etuuksien rahoituksen. Toisaalta meillä ei ole juurikaan enää mahdollisuutta verojen kiristämiseen, sillä veronkorotuksia on tehty viime vuosina runsaasti. Veroasteen sisällä tulisi tehdä erityisesti talouskasvua ja työllisyyttä tukevia ratkaisuja.

Suomessa kokonaisveroasteessa huomioidaan kattava lakisääteinen eläkejärjestelmä (10 % / bkt v. 2013). Monissa muissa maissa käytössä olevia yksityisiä tai työnantajakohtaisia eläkejärjestelmiä ei kuitenkaan lasketa mukaan veroasteeseen.

Veroastevertailut eivät huomioi myöskään erilaisia tapoja järjestää perhetukia. Suomessa perhetuet ovat suoria tulonsiirtoja uutta lapsivähennystä lukuun ottamatta. Tämä nostaa Suomen veroastetta, jos vertailukohtana ovat esimerkiksi monien Keski-Euroopan maiden verovähennysten kautta järjestetyt perhetuet. Myös yleisradiovero on lisännyt veroja ja julkisia menoja.

Kokonaisveroaste 2014 %/bkt

Neutraalia vai ohjaavaa verotusta?

STTK mielestä verotuksessa on pyrittävä laajaan, kohtuulliset verokannat mahdollistamaan veropohjaan. Verotulojen lisäämiseksi veropohjaa on laajennettava. Verotukia on arvioitava niistä saatavaan hyötyyn nähden.

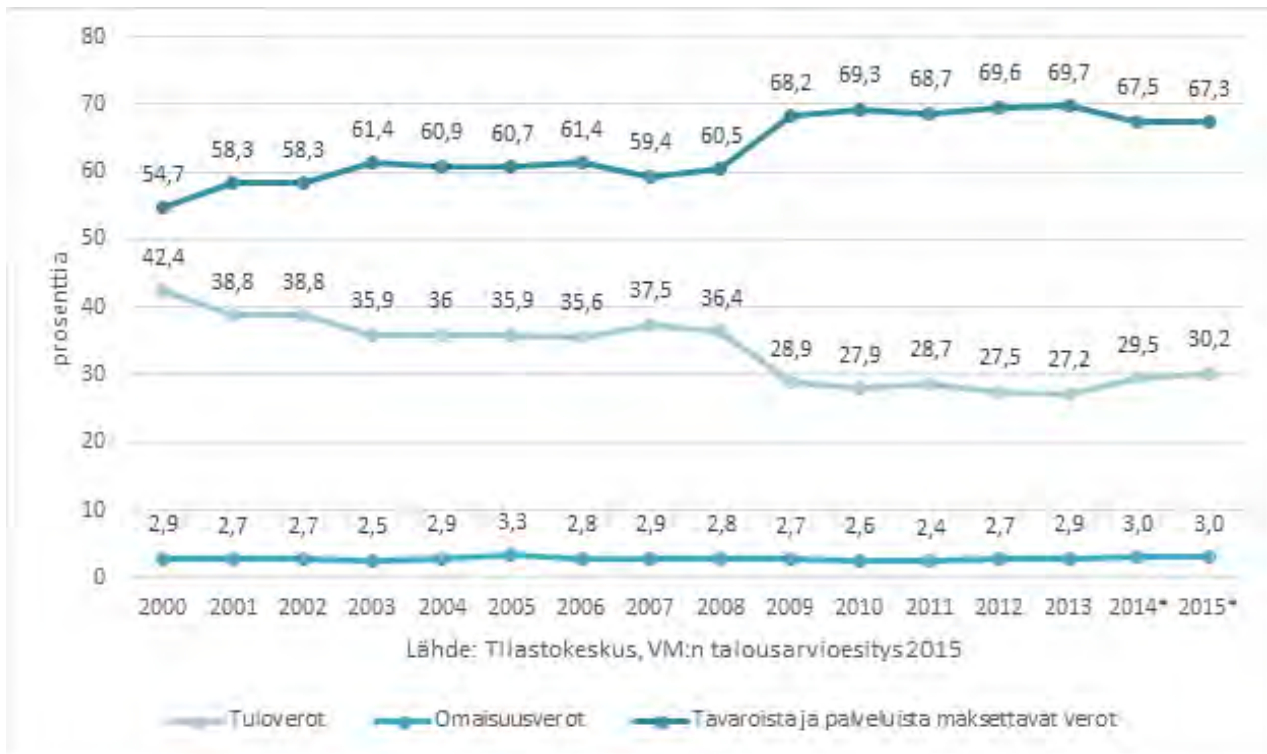
” Verotuksessa on pyrittävä laajaan ja kohtuulliset verokannat mahdollistamaan veropohjaan.

Seuraavalla hallituskaudella voidaan verotukia karsimalla rahoittaa muualla verotuksessa tehtäviä rakenteellisia muutoksia.

Esimerkiksi asuntolainan korkovähennyksen supistamista pitää jatkaa. Veropohjaa voidaan laajentaa myös kotitalousvähennyksen rakennetta uudistamalla. Vähennystä tulisi uudistaa siten, että remonttitöiden osuuden rajaus vähennyksen enimmäismäärästä palaisi käyttöön.

Viime vuosina verotuksen ohjaavuutta on lisätty ympäristöperusteisia veroja kiristämällä. Ohjausvaikutuksen rinnalla myös lisäverotuottojen saaminen on ollut olennainen taustatekijä ympäristöverojen kiristämisessä.

Eri verolajien osuus valtion verotuloista

Suomi on lähtenyt mukaan verokilpailuun keventämällä radikaalisti yritysten maksamaa tuloveroa. Yhteisöveroa on laskettu kuluvalle vaalikaudella kuudella prosenttiyksiköllä. Valtion talouden kannalta olisi ollut järkevämpää tuoda uudistus voimaan asteittain.

Maiden välinen verokilpailu tekee Suomen kaltaisille maille verotuottojen turvaamisesta aiempaa vaikeampaa myös tulevaisuudessa. Suomen tulee toimia aktiivisesti EU:ssa verokilpailun hillitsemiseksi.

Oikeudenmukainen verotus

Verojärjestelmän progressiivisuutta on vahvistettu kuluvalle hallituskaudella eri toimenpitein. Pääomatulojen, varallisuuden ja korkeimpien ansiotulojen verotusta on kiristetty oikeudenmukaisuuden korostamiseksi.

Eriytetty verojärjestelmä, jossa pääomatuloihin sovelletaan tasaveroa ja työtuloihin progressiivista järjestelmää, on aiheuttanut tuloerojen kasvua.

Se on myös johtanut talouden dynamiikan kannalta kyseenalaisiin ja epäoikeudenmukaisiksi koettuihin järjestelyihin, joissa ansiotuloja muunnetaan alemmin verotetuiksi pääomatuloiksi. Ongelmaa voidaan ratkoa kahdella eri tavalla. Suomessa voidaan palata vuotta 1993 edeltäneeseen yhtenäiseen verojärjestelmään, jossa tuloja verotettiin samalla tavalla riippumatta tulolähteestä.

Toinen mahdollisuus on muuttaa pääomatulojen verotusta progressiiviseksi, jolloin tulo- ja pääomatulojen verotus lähenisivät toisiaan.

Verojärjestelmän oikeudenmukaisuutta pitää edelleen kehittää. Samalla se tarjoaa mahdollisuuksia verokertymien kasvattamiseen. Muutokset tulee valmistella huolella, jotta verotulojen pohjaa ja talouden dynamiikkaa ei samalla vaaranneta.

Verotuksen tuettava työn tekemistä

Valtion ansiotuloverotukseen ei ole tehty kuluvalle vaalikaudella suuria muutoksia. Sen sijaan kunnallisverotuksen ja sosiaaliturvamaksujen nousu on kiristänyt työn kokonaisverotusta.

Saman kehityksen voidaan ennakoida jatkuvan lähivuosina. Valtion tulee kompensoida verotuksen kiristymistä ja valtion tuloveroasteikkoihin on tehtävä vuosittain ansiotason nousua vastaavat tarkistukset.

” Verojärjestelmän oikeudenmukaisuutta pitää kehittää. Se tarjoaa mahdollisuuksia myös verokertymien kasvattamiseen.

Tuloverojen osuus veronalaisesta tulosta neljällä esimerkkipalkkatasolla 1991-2014, %

Kasvuyrityksille kannustimia

Yritysten on maksettava oma osuutensa veroista. Suomen yhteisöverokanta on nykyisin kilpailukykyisellä tasolla. Pienten ja keskisuurten yritysten merkitys työllistäjänä on Suomessa suuri. Viennistä vastaavat kuitenkin suuret yritykset.

Uusien sopeutustoimien tulisi heikentää talouskasvua ja työllisyyttä mahdollisimman vähän. Sopeutuksessa pitää huomioida oikeudenmukaisuus. Tulevalla hallituskaudella ei ole järkevää toteuttaa merkittäviä palveluiden ja etuuksien laajentamisia tai veronalennuksia.

STTK haluaa kannustimia, jotka tukevat pk-yritysten kasvua ja investointeja. Erityisesti kasvuhakuisten, työllistävien, voitot yrityksen kehittämiseen käyttävien pk-yritysten verotusta on kevennettävä. Perintöverotuksen poistaminen yritysten omistajilta ei tutkimusten mukaan ole tehokas tapa edistää yritysten kasvua.

Suomen on hillittävä yritysten aggressiivista verosuunnittelua. EU-tasolla tarvitaan toimenpiteitä yhteisöveron eurooppalaisen vähimmäistason määrittämiseksi. Suomen tulee vaikuttaa EU:ssa tilinpäätösdirektiivin maakohtaisen raportointivelvoitteen laajentamiseksi kaikille aloille. Suomen veropohjan turvaamiseksi konsernilainojen korkojen vähennyskelpoisuutta tulee rajata yritysverotuksessa. Tämä suosisi oman pääoman ehtoista rahoitusta verrattuna vieraaseen pääomaan. Siirtohinnoittelun valvontaa on myös tehostettava.

Perintö- ja lahjaverotus säilytettävä

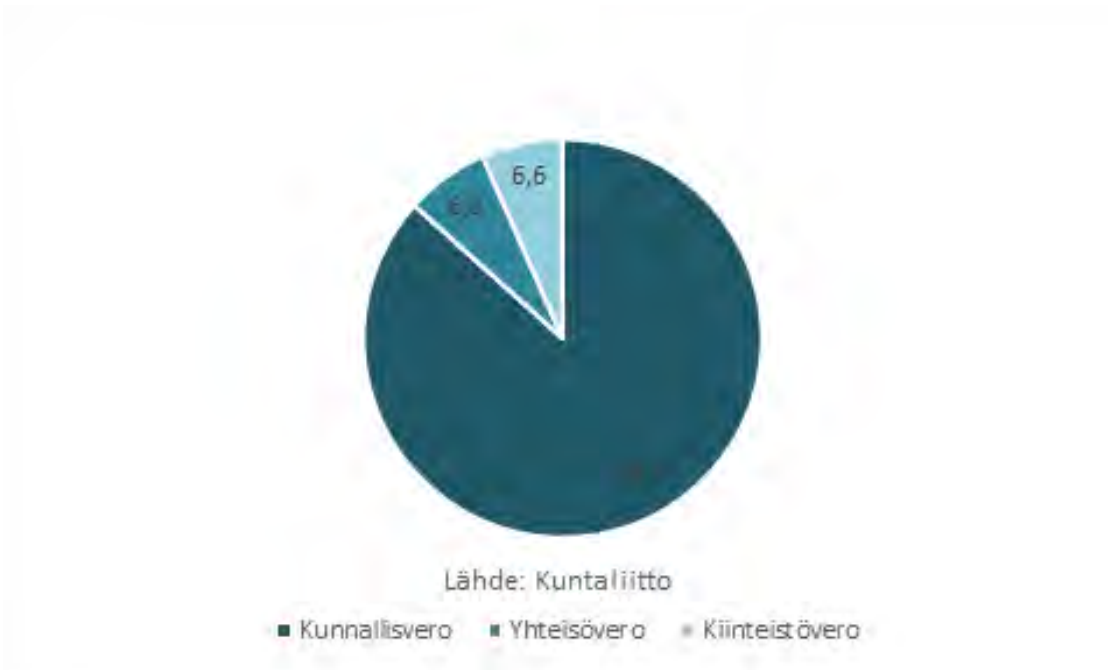
Pääomien verotusta voidaan kiristää. Omistajayrittäjien osalta osinkoverotusta voidaan edelleen kiristää säilyttäen kuitenkin kannustimet yrittäjyyteen. On selvitettävä mahdollisuudet varallisuusverotuksen palauttamiseen siten, että vanhan varallisuusverotuksen veropohjan aukot tilkittäisiin. Perintö- ja lahjaverotus on säilytettävä osana verojärjestelmää.

Kiinteistöveroista lisätuloja kunnille

Suomessa kiinteistöveron osuus verotuloista on alhainen. Kiinteistövero arvioidaan kerättävän tänä vuonna noin 1,5 miljardia euroa. Kiinteistövero sopii hyvin peruspalveluiden rahoittamiseen, sillä sen tuotto on suhdanteista riippumatonta toisin kuin esimerkiksi yhteisöveron.

STTK katsoo, että kiinteistöveron tuottoa voitaisiin lisätä poistamalla sen ylärajat. Näin kunnat voisivat halutessaan saada lisätuloja.

Kuntien verotulot 2012, eri verolajien osuudet %

Malttia välillisen verotuksen kiristämiseen

Arvonlisäveroja on kuluvalle hallituskaudella korotettu ja ne tuovat valtiolle verotuottoja noin 17 miljardia euroa. Yleistä arvonlisäprosenttia ei tule korottaa nykyisestä.

Sen sijaan mahdollisuudet arvonlisäverokantojen yhdistämiseen on selvitettävä ottaen huomioon työllisyys- ja tulojakovaikutukset. Tulonsiirtojen kautta on mahdollista lieventää tulojakovaikutuksia, joita uudistuksesta seuraisi.

Terveydelle haitalisten hyödykkeiden valmisteverotusta voidaan korottaa maltillisesti terveysvaikutusten aikaansaamiseksi. Alkoholi- ja tupakkaverotusta voidaan kiristää, mikäli se ei johda veropohjan katoamiseen Suomesta.

” Harmaa talous vähentää rehellisen yritystoiminnan ja työnteon kannattavuutta sekä rapauttaa hyvinvointia ja sen rahoitusta.

Harmaan talouden torjuntaa pitää jatkaa

Harmaa talous vähentää rehellisen yritystoiminnan ja työnteon kannattavuutta sekä rapauttaa hyvinvointia ja sen rahoitusta. Ohjelmallisia toimia harmaan talouden torjumiseksi pitää jatkaa. Tehokas harmaan talouden torjunta vaatii lisätoimia ja lisää voimavaroja eri viranomaisille. Tilaajavastuuta ja sijoitustuottojen verovalvontaa pitää tehostaa. Osakeyhtiöiden omistuksen piilottava hallintarekisteri on avattava. Suomen on johdonmukaisesti jatkettava toimia veroparatiisitoiminnan kitkemiseksi.

Työllisyys ja tuottavuus pitää nostaa talouspolitiikan kärkeen sopeuttamisen sijaan.

Välitöntä sopeutustarvetta pitää vähentää rakenneuudistuksin.

Julkisia investointeja pitää lisätä työllisyyden parantamiseksi.

Talous- ja työmarkkinapolitiikkaa pitää sovittaa yhteen ennustettavuuden parantamiseksi.

Verotuotot pitää turvata laajan veropohjan ja korkean työllisyyden kautta.

Veronmaksukyky pitää ottaa verotuksessa huomioon.

Pieni- ja keskituloisten tuloverotusta pitää keventää maltillisesti työnteon kannusteiden parantamiseksi.

Kasvuyrityksiä pitää kannustaa työllistämään.

Pääomien verotusta pitää kiristää ja perintö- ja lahjaverot säilyttää.

Ympäristöperusteiset verot tulee säilyttää ennallaan.

Välillistä verotusta pitää uudistaa maltillisesti ottaen huomioon työllisyys- ja tulonjakovaikutukset.

Harmaata taloutta ja verokeinottelua pitää suitsia.

STTK:n jäsenliitot

Ammattiliitto Nousu ry
www.nousu.org

Ammattiliitto Pro
www.proliitto.fi

Erityisalojen toimihenkilöliitto ERTO
www.erto.fi

Julkis- ja yksityisalojentoimihenkilöliitto Jyty
www.jytyliitto.fi

Kirkon alat
www.kirkonalat.fi

Liiketalouden Liitto LTA
www.liiketaloudenliitto.fi

Meijerialan ammattilaiset MVL
www.mvl.fi

METO - Metsäalan Asiantuntijat
www.meto-ry.fi

Palkansaajajärjestö Pardia
www.pardia.fi

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA
www.ria.fi

Suomen Erityisteknisten Liitto SETELI
www.seteli.fi

Suomen Konepäällystöliitto SKL
www.konepaallystoliitto.fi

Suomen Laivanpäällystöliitto SLPL
www.seacommand.fi

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
www.superliitto.fi

Suomen Palomiesliitto SPAL
www.palomiesliitto.fi

Tehy
www.tehy.fi

Suomen Vakuutusväen Liitto VvL
www.vvl.fi

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK on työntekijän edunvalvoja, työelämän uudistaja ja yhteiskunnallinen vaikuttaja. Toimintamme tavoitteena on, että jäsenliittojemme jäsenillä on työtä ja he menestyvät muuttuvassa maailmassa ja työelämässä.